

چهارشنبه ۲۶ شهریور ۱۳۹۹ - شماره ۸۷۹

گزارش

شو ک ترکیه به دیپلماسی گازی ایران

بررسی ها نشان می دهد روند واردات گاز ترکیه در حال کاهش است و اکتشاف گازی جدید این کشور بی شک قدرت چانه زنی برای واردات گاز از ایران را افزایش داده است.

به گزارش اقتصادسدرآمد، یک ماه پیش بود که اردوغان رئیس جمهور ترکیه، اعلام کرد این کشور در ۲۹ می در چاه اکتشافی Tuna-1 توانسته است به ذخیره گازی قابل توجهی دست یابد. مطابق اعلام مقامات ترکیه ذخیره این میدان که اکنون میدان گازی، ساکاریا «Sakarya» نامیده می شود، به میزان ۲۲۰ میلیارد مترمکعب است. این میدان در عمق ۴۰۰-۳۵۰ متری در فاصله ۱۷۰ کیلومتری استان زونگولداغ در دریای سیاه قرار دارد.

کاهش وابستگی به گاز وارداتی در تولید برق و تأکید به کاهش واردات به دلیل هزینه بالای اقتصادی آن که سالانه ۴۵-۴۱ میلیارد دلار است، از راهبردهای دولت ترکیه است که بر آن تأکید ویژه ای دارد. گفتنی است به دلیل اینکه تولید داخلی گاز این کشور سالانه رقم ناچیز بین ۵۰۰-۴۰۰ میلیون مترمکعب است، این کشور ناچار است حدود ۹۹ درصد تقاضای گازی خود را از کشورهای روسیه، ایران، آذربایجان (به صورت خط لوله) و الجزایر، قطر و اخیراً آمریکا (الان جی) وارد کند.

تقاضای گازی ترکیه بین سال های ۲۰۱۹-۲۰۱۸-۲۰۱۷ میلادی به ترتیب ۵۱.۶، ۴۷.۲ و ۴۳.۲ میلیارد مترمکعب در سال بوده که روند کاهشی آن مشهود است. با وجود هشدار کارشناسان مختلف به تصمیم گیران حوزه دیپلماسی گازی کشور بویژه در چند سال گذشته، به نظر می رسد همچنان توجه خاصی به موضوع بازارسازی و ایمن سازی بازارهای گازی کشور نمی شود. به باور بسیاری از کارشناسان، به دلیل تحولات ساختاری بازار جهانی و منطقه ای گاز، فرصت های صادرات ایران به صورت «بازگشت ناپذیری» در حال تهدید است، به همین دلیل ضروری است که علاوه بر «تثبیت جایگاه گازی ایران» در بازارهای کنونی، به کسب سهم حداکثری در بازارهای در دسترس از طریق خط لوله اقدام شود.

از سویی دیگر برخی دیگر معتقدند ایران باید در حوزه صادرات ال ان جی فعال شود، اما به این موضوع توجه نمی شود که بازار جهانی ال ان جی تا آینده میان مدت (۵-۱۰ سال) به دلیل عدم دسترسی به فناوری مایع سازی گاز در دسترس ایران نخواهد بود و لازم است که تمرکز اولویت گذاری فعلی صادرات گازی کشور بر صادرات گاز از طریق خط لوله قرار گیرد. در نگاه به کسب سهم از بازار گاز منطقه ای و صادرات گاز، علاوه بر منافع صرف اقتصاد انرژی، باید بر ابعاد امنیت انسروی آن از نظر راهبردی نیز توجه شود. موضوعی که با گسترش «وابستگی متقابل انرژی بین کشوری» می تواند «مؤلفه های زمینه ساز ایجاد و تداوم تحریم خارجی بر ایران» را برای همیشه با بین ببرد. اما واکنش وزارت نفت به عنوان متولی منافع انرژی کشور به ۲ شکل تقریباً تکراری بوده است؛ نخست آنکه کوچک نمایی تحولات آسیب زا به برنامه های صادرات گازی کشور که از سوی منتقدان بیان می شده است. مثلاً در پی انتشار خبر کشف میدان گازی جدید ترکیه با ذخیره ۳۲۰ میلیارد مترمکعب، وزیر نفت ایران بیان داشت که این میدان در صورتی که همه شرایط سرمایه گذاری فراهم باشد، می تواند بین ۳۵-۳۰ میلیون مترمکعب در روز تولید کرده که به نسبت تقاضای روزانه ۱۳۰ میلیون مترمکعبی گاز ترکیه، نمی تواند سبب بی نیازی گازی ترکیه از ایران شود.

طبق نظر متخصصان حوزه دیپلماسی گاز، استدلال وزیر نفت ایران کاملاً با واقعیات در تضاد است زیرا افزایش عرضه داخلی ۳۵-۳۰ میلیون مترمکعب در روز گاز ترکیه در شرایطی که تا سال ۲۰۲۵ میلادی روند رشد تقاضای گازی ترکیه چندان چشمگیر نیست (در حد ۷Bcm) به معنی افزایش قدرت چانه زنی ترکیه در قراردادهای واردات گازی خود از عرضه کنندگان فعلی نظیر ایران، آذربایجان و روسیه است. با توجه به سیاست های تثبیت حضور گازی در بازار ترکیه از سوی روسیه و آذربایجان و حتی برنامه های مصوب افزایش صادرات گازی خود به ترکیه از طریق خطوط لوله ترکیش استریم (گاز روسیه) و پروژه دناش-۲ (گاز آذربایجان)، افزایش ۳۵-۳۰ میلیون مترمکعب تولید داخلی گاز ترکیه، بیش از حجم گاز وارداتی از ایران بوده که هیچ استراتژی مناسبی برای تثبیت و افزایش حضور در بازار گاز ترکیه ندارد. متأسفانه وزیر نفت در موضع گیری خود توجه نکرد که ترکیه احتمالاً به گاز ایران نه دیگر برای تأمین تقاضای داخلی خود بلکه برای تأمین برنامه های صادرات گازی خود توجه خواهد کرد و شرط و شروطی برای تمدید قرارداد گازی خود در سال ۲۰۲۶ میلادی دارد. امهر

برنامه ریزی برای عبور از زمستان بدون قطع گاز

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران گفت: برای عبور بی دغدغه از زمستان ۹۹ و اطمینان از پایداری و تاب آوری انتقال گاز، برنامه مشخصی را در سه فاز تعمیرات پالایشگاهی تدارک دیدیم. به گزارش اقتصادسدرآمد، حسن منتظر تربتی گفت: تعمیرات اساسی ۱۱ پالایشگاه در کشور از مجموع ۱۸ پالایشگاه موجود پایان یافته و دو مورد هم در حال انجام است؛ تعمیرات پنج پالایشگاه دیگر نیز تا پایان مهرماه تکمیل می شود. با این عملیات، قابلیت اطمینان ما در پالایشگاه ها افزایش می یابد و به این ترتیب می توانیم تولید را به حداکثر ممکن برسانیم و مطمئن باشیم که انتقال پاک، ایمن و بهره ور گاز انجام خواهد شد. معاون وزیر نفت در امور گاز با بیان اینکه در بخش شرکت انتقال و خطوط لوله گاز از ۱۷۷۴ یتم مربوط به پیگرانی تا به امروز ۷۰ درصد آن پایان یافته است، تصریح کرد: تا پایان مهرماه با برنامه ریزی انجام شده، مابقی آنها نیز انجام خواهد شد.

واکاو «اقتصادسدرآمد» از ۶ دهه فعالیت ایران در سازمان کشورهای صادر کننده نفت جهان

حمایت از ایران از اوپک اما به شرط!

و گفت که این کشور برنامه ای برای خروج از اوپک ندارد و از اینکه بعضی از اعضای سازمان کشورهای صادر کننده نفت، آن را به یک کانون سیاسی برای مقابله با دو عضو بنیانگذار اوپک یعنی ایران و ونزوئلا تبدیل کرده اند، متأسف می شود. اوپک در طی بیست سال گذشته از یک استراتژی میانه پیروی کرده است. اعمال این استراتژی ثبات نسبی درآمد کشورهای تولید کننده عضو اوپک را دربرداشته است؛ اما از سویی بی ثباتی مداوم در بازار جهانی را تشدید کرده است. به گزارش اقتصادسدرآمد، اوپک چند روز پیش ۶۰ ساله شد. ایران از بنیان گذران این گروه نفتی است که هنوز بعد از ۶ دهه تأثیر گذاری خود را بر بازار نفت دارد. هر چند برخی این نظر به را در این شرایط رد می کنند. مدتی قبل زمره های خروج ایران از اوپک به گوش می رسید اما وزیر نفت این مساله را رد کرد

ایران یکی از کشورهای بنیان گذار اوپک است که در طول ۶۰ سال گذشته زحمات

زیادی برای حفظ و ارتقای این سازمان در عرصه بین المللی نفت متحمل شده است. به واقع به دور از افراق، ایران یکی از مهم ترین کشورهای عضو اوپک است که با عضویت خود به این سازمان اعتبار بخشیده است. ایران و اوپک از هم جدا نیستند و بیان برخی تفکرات و اظهارات در زمینه خروج از اوپک، مطلوب دشمنان ما و در تضاد با منافع ملی کشور است و به اعتبار و چهره کشور در زمینه همکاری درون نهادهای بین المللی خدشه وارد خواهد کرد. البته معیار اصلی ما، تأمین منافع ملی کشور است و ما از اوپک حمایت می کنیم تا جایی که منافع جمهوری اسلامی ایران به صورت متعادل با دیگر اعضا تأمین نشود. در غیر این صورت، عضویت در هیچ سازمان بین المللی اجباری نیست.

برگزیده نفت ونیرو

پایان سال آبی در گیلان با تحویل بیش از ۱.۸ میلیارد

مدیرعامل آب منطقه ای گیلان با اشاره به پایان سال آبی ۹۹-۹۸، گفت: بیش از یک میلیارد و ۸۷۵ میلیون متر مکعب آب تحویل امید" را همسو با سیاست های کلان کشور در اصلاح الگوی مصرف و تحقق عدالت اجتماعی عنوان و همکاری طرفین برای نهایی شدن دستورالعمل ها و اجرای این طرح ملی را مورد تأکید قرار دادند.

به گزارش اقتصادسدرآمد، محمدحسین متولی زاده، مدیرعامل شرکت توانیر، ترکیه کمیته برق مجلس را یک ترکیب کاملاً توانمند و آشنا به مسایل صنعت برق عنوان و شرکت توانیر را مقید به پیگیری نظرات نمایندگان مجلس در اجرای هر چه بهتر این طرح ملی دانست. متولی زاده موافقت کمیسیون انرژی مجلس با کلیات طرح "برق امید" را مایه افتخار و نقطه قوت صنعت برق عنوان و با اشاره به طرح پیشنهادی استفاده از دارایی های صنعت برق در بازار سرمایه، این طرح را به منظور پیشبرد طرح های صنعت برق ذکر کرد که نیازمند حمایت کمیسیون انرژی است.

مدیرعامل توانیر افزود: صنعت برق در این سال ها به طور متوسط با ۷.۱ درصد رشد مصرف روبه رو بود که بالاترین میزان در مقایسه با متوسط جهانی است و پاسخگوی به چنین رشدی نیازمند ۲ برابر شدن تاسیسات نیروگاهی، خطوط و پست ها و اختصاص سالانه نزدیک به ۱۰۰ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری است که از نظر منابع امکان پذیر نبود، هر چند به لحاظ فنی از توانمندی لازم برخورداریم.

خروج ایران از اوپک قرار می گیرد، این گونه پاسخ می دهد: ایران یکی از کشورهای بنیان گذار اوپک است که در طول ۶۰ سال گذشته زحمات زیادی برای حفظ و ارتقای این سازمان در عرصه بین المللی نفت متحمل شده است. به واقع به دور از افراق، ایران یکی از مهم ترین کشورهای عضو اوپک است که با عضویت خود به این سازمان اعتبار بخشیده است. ایران و اوپک از هم جدا نیستند و بیان برخی تفکرات و اظهارات در زمینه خروج از اوپک، مطلوب دشمنان ما و در تضاد با منافع ملی کشور است و به اعتبار و چهره کشور در زمینه همکاری درون نهادهای بین المللی خدشه وارد خواهد کرد. البته معیار اصلی ما، تأمین منافع ملی کشور است و ما از اوپک حمایت می کنیم تا جایی که منافع جمهوری اسلامی ایران به صورت متعادل با دیگر اعضا تأمین نشود. در غیر این صورت، عضویت در هیچ سازمان بین المللی اجباری نیست.

وی می گوید: در بعضی از مقاطع تاریخی فعالیت اوپک، شاهد تحمیل اراده سیاسی و فشار و دخالت های مستقیم خارج اوپک بر بعضی از کشورهای عضو بوده ایم که متأسفانه با حمایت و همراهی بعضی دیگر از کشورهای عضو اوپک اجرا شده است. استفاده از نفت به عنوان ابزاری سیاسی برای فشار و تحریم کشورهای تولید کننده نفت، باید در کلام و عمل مورد مخالفت و تقیح همه کشورهای عضو اوپک قرار گیرد و اوپک با تکیه بر همکاری و مشارکت، از منافع و حقوق سازمان و کشورهای عضو خود حفاظت کند.

امیر حسین زمانی نیا، نماینده ایران در هیئت عامل اوپک وقتی در مقابل پرسشی در مقابل

پیشرفت ۳۰ درصدی پروژه احداث مخازن جاسک

پروژه احداث مخازن در پایانه جاسک هم اکنون پیشرفت ۳۰ درصدی دارد و در صورت تأمین کالاهای مورد نیاز، این پروژه در ماه های آتی شتاب بیشتری می گیرد. به گزارش اقتصادسدرآمد، عبدالله احمدی، مدیر پروژه مخازن ذخیره سازی نفت خام در طرح گوره - جاسک، میزان پیشرفت ساخت این مخازن را ۳۰ درصد اعلام کرد و با اشاره به اهمیت احداث مخازن ذخیره سازی در طرح ملی و راهبردی گوره - جاسک، تولید، انتقال، ذخیره سازی، اندازه گیری و صادرات نفت را از مؤلفه های مهم در زنجیره تولید تا صادرات نفت برشمرد و افزود: ذخیره سازی به منظور عرضه کافی، بهنگام، بی وقفه و بدون آسیب پذیری تقاضاهای داخلی و خارجی از اهمیت ویژه ای برخوردار است. مدیر پروژه مخازن ذخیره سازی نفت خام تأکید کرد: ذخیره سازی برای کنترل، ثبات و تداوم عرضه نقش مهمی ایفا می کند و مخازن این طرح مهم کاربردی به منظور کاهش ریسک و همچنین ایجاد ثبات و اطمینان در بازار نفت طراحی شده و در حال اجرا است تا بتوانیم ذخیره سازی مطمئنی در این خصوص داشته باشیم.

احمدی در ادامه با اشاره به پیچیدگی موجود در این پروژه اظهار کرد: برای ساخت این مخازن باید بیش از ۲۷۰۰ مدرک مهندسی در بخش طراحی تفصیلی تهیه کرد که تاکنون تعداد ۲۰۰۰ مدرک آن آماده شده و در مرحله اجرا است و مابقی آن نیز براساس پیشرفت پروژه تهیه خواهد شد.

انرژی

ضعف تقاضا قیمت نفت را کاهش داد

قیمت شاخص نفت خام برنت ساعت ۴ و ۳۲ دقیقه امروز (سه شنبه، ۲۵ شهریورماه) با سه سنت کاهش به ۳۹ دلار و ۵۸ سنت و قیمت شاخص دبیوتی آی آمریکا با ۲ سنت کاهش به ۳۷ دلار و ۲۴ سنت رسید. به گزارش اقتصادسدرآمد، قیمت نهایی شاخص نفت خام برنت روز دوشنبه (۲۴ شهریورماه) ۳۹ دلار و ۶۱ سنت و قیمت شاخص دبیوتی آی آمریکا ۳۷ دلار و ۲۶ سنت بود. قیمت نفت کاهش یافت، زیرا در حالی که چشم انداز تیره تر تقاضای جهانی سوخت سبب فروش های جدید شد، پوشش کوتاه مدت پیش از نشست اواخر این هفته کمیته مشترک وزارت نفت بر توافق اوپک و غیر اوپک (JMMC) سبب شد این زبان ها محدودتر باشند. هیروویکی کیکو کاوا، مدیر تحقیقات شرکت نیسان در این باره گفت: با وجود این، هنوز هم بعضی از سرمایه گذاران بیش از نشست کمیته مشترک وزارت نفت نظارت بر توافق اوپک و غیر اوپک (JMMC) موقعیت های کوتاه مدت سودآوری کسب کردند. وی اظهار کرد: بازارهای سهام قوی تر ایالات متحده نیز از این مسئله پشتیبانی کردند، زیرا به تازگی رابطه بین بازارهای سهام و نفت زیاد شده است.

•••••
اخراج کارکنان و تعطیلی غول نفتی فنلاند
شرکت نست، غول نفتی فنلاند، اعلام کرد در نظر دارد پالایشگاه ناتنیل خود در جنوب غربی فنلاند را تعطیل کرده و ۴۷۰ نفر کارکنان آن را اخراج کند. به گزارش اقتصادسدرآمد، شرکت نست، غول نفتی فنلاند، اعلام کرد در نظر دارد پالایشگاه ناتنیل خود در جنوب غربی فنلاند را تعطیل کرده و ۴۷۰ نفر کارکنان آن را اخراج کند. طبق قانون فنلاند مذاکرات همکاری قانونی با کارکنان این شرکت به زودی آغاز خواهد شد. پیتر واناکر، رئیس و مدیرعامل نست، در گفتگو با خبرنگاران گفت: تقاضا برای سوخت های فسیلی در حال کاهش است و پیش بینی می شود سهم انرژی های تجدیدپذیر در گزینده های پیش روی مصرف کنندگان در سال های آینده افزایش پیدا کند. تغییر در بخش انرژی سریع تر از آن چه انتظار می رفت سریع تر اتفاق افتاده است. شرکت نفتی نست در ۱۵ کشور فعالیت دارد و تعداد کل کارکنان آن در جهان به ۵،۰۰۰ نفر می رسد که ۴،۰۰۰ نفر آن در فنلاند مشغول به کار هستند.

•••••
از مهر ماه دیگر به اداره برق مراجعه نکنید

مدیرعامل شرکت توزیع برق تهران بزرگ گفت: از اول مهر ماه در مناطق شهر تهران خدمات به صورت حضوری ارائه نخواهد شد و تمام خدماتی که مردم نیاز دارند از طریق سامانه هایی که اطلاع رسانی شده برای کسب رضایت مردم به صورت غیر حضوری انجام می شود. به گزارش اقتصادسدرآمد به نقل از ایسنا، حسین صوری با بیان اینکه حدود دو سال است که طرح غیر حضوری شدن خدمات آغاز شده است، اظهار کرد: تکمیل این طرح اول مهر ماه رقم می خورد و در شهر تهران خدمات به طور حضوری ارائه نمی شود و مردم می توانند همه خدمات مورد نیاز را با مراجعه به درگاه ها و سامانه هایی که اطلاع رسانی شده با منزل یا تلفن همراه خود پیگیری کنند. وی با بیان اینکه در پیک امسال شهر تهران علی رغم سال های گذشته روند کاهشی را شاهد بودیم، اظهار کرد: این در شرایطی است که انرژی بیشتری توزیع شد و خاموشی بر نامه ریزی شده به دلیل کاهش تولید نیز نداشتیم.

•••••
چهارشنبه یک میلیون بشکه نفت در بورس عرضه می شود

نماینده شرکت ملی نفت در بورس انرژی از عرضه یک میلیون بشکه نفت خام در آخر هفته جاری خبر داد. به گزارش اقتصادسدرآمد به نقل از ایلنا، امیرحسین تنیبیان درباره وضعیت فروش و دلیل تأخیر در عرضه نفت خام در بورس انرژی اظهار داشت: ما فقط مرداد ماه تعویق داشتیم و بیشتر عرضه فرآورده را در دستور کار قرار دادیم، عدم عرضه ماه قبل دلیل خاصی نداشت، البته مشتری هم نداشتیم. وی اعلام کرد: عرضه مربوط به شهریور ماه روز چهارشنبه هفته جاری (۲۶ شهریور) خواهد بود. نماینده شرکت ملی نفت در بورس انرژی تصریح کرد: نحوه عرضه نفت هیچ تغییری نداشته و طبق روال قبل هر یک از گریدها ماهانه به میزان یک میلیون بشکه عرضه خواهد شد. وی درباره فروش اوراق سلف نفتی در بورس نیز گفت: در این خصوص هنوز دستورالعمل و زمان عرضه به ما ابلاغ نشده است.

•••••

کاهش بهای نفت در واکنش به دورنمای منفی مصرف
قیمت نفت روز سه شنبه تحت تأثیر نگرانیها نسبت به روند بهبود تقاضای جهانی برای سوخت که با هشدار تولیدکنندگان بزرگ نفت شدت گرفت، کاهش پیدا کرد. به گزارش اقتصادسدرآمد، بهای معاملات نفت برنت پنج سنت معادل ۰.۱ در صد کاهش یافت و به ۳۹ دلار و ۵۶ سنت در هر بشکه رسید. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت آمریکا سه سنت معادل ۰.۱ در صد کاهش یافت و به ۳۷ دلار و ۲۳ سنت در هر بشکه رسید. هر دو شاخص روز دوشنبه با کاهش بسته شده بودند. چی یوکی چن، تحلیلگر ارشد شرکت "سان وارد تردینگ" در این باره گفت: فضا در بازارهای نفت به دلیل ترسیم دورنمای منفی تقاضا از سوی تولید کنندگان نفت و افزایش موارد ابتلا به ویروس کرونا در بسیاری از کشورها که نگرانیها نسبت به کندی روند احیای تقاضای جهانی برای سوخت را برانگیخته است، منفی مانده است. نفت برنت و وست تگزاس اینترمدیت تا زمانی که تقاضای آمریکا برای نفت کوره بهبود پیدا نکند، احتمالاً بین ۳۵ تا ۴۰ دلار خواهند ماند.

کاهش بهای نفت در واکنش به دورنمای منفی مصرف
قیمت نفت روز سه شنبه تحت تأثیر نگرانیها نسبت به روند بهبود تقاضای جهانی برای سوخت که با هشدار تولیدکنندگان بزرگ نفت شدت گرفت، کاهش پیدا کرد. بهای معاملات نفت برنت پنج سنت معادل ۰.۱ درصد کاهش یافت و به ۳۹ دلار و ۵۶ سنت در هر بشکه رسید. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت آمریکا سه سنت معادل ۰.۱ درصد کاهش یافت و به ۳۷ دلار و ۲۳ سنت در هر بشکه رسید. هر دو شاخص روز دوشنبه با کاهش بسته شده بودند. چی یوکی چن، تحلیلگر ارشد شرکت "سان وارد تردینگ" در این باره گفت: فضا در بازارهای نفت به دلیل ترسیم دورنمای تیره تقاضا از سوی تولید کنندگان نفت و افزایش موارد ابتلا به ویروس کرونا در بسیاری از کشورها که نگرانیها نسبت به کندی روند احیای تقاضای جهانی برای سوخت را برانگیخته است، منفی مانده است. نفت برنت و وست تگزاس اینترمدیت تا زمانی که تقاضای آمریکا برای نفت کوره بهبود پیدا نکند، احتمالاً بین ۳۵ تا ۴۰ دلار خواهند ماند.